

15. 3. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Covid a srozumitelnost práva

Když jsem před více než dvaceti lety studoval na brněnské Právnické fakultě Masarykovy univerzity, jeden z našich nejoblíbenějších profesorů Petr Hajn s oblibou na přednáškách povídal o tom, že již v 19. století v rakouské armádě měli vždy vojáka zcela průměrné inteligence (též označovaný jako Herr Normal), jemuž velitelství dávalo předem číst směrnice a nařízení.

Až potom, co „Herr Normal“ příslušnou směrnicí bez větších problémů pochopil, mohla direktiva teprve kráčet do světa. Dozajista by něco obdobného slušelo i dnešní České republice a její normotvorbě.

Již dva roky zápasíme s Covidem. Jedno opatření střídá druhé, třetí opatření ihned chvátá a ruší to první, ale jen trochu, což doladí vyhláška čtvrtá. Nařízení jsou více než často pro normálního adresáta (lhostejno, zda jde zrovna o drobného podnikatele, rodiče, nižšího úředníka hygieny nebo třeba ředitelku vesnické základní školy) hodně nesrozumitelná. Z desítek přešlapů připomeňme například když Babišův kabinet vloni vyhlásil nouzový stav, použil ve všech navazujících usneseních opakovaně pojem „respirátory KN95“. Bohužel zmíněný pojem neměl vůbec oporu v české legislativě.

Ostatně minulá opozice pod vedením ODS měla kritiku nesrozumitelnosti a nepředvídatelnosti právních aktů Babišovo-Hamáčkovy vlády jako jednu ze svých vlajkových lodí. A měla v řadě věcí pravdu, čímž se ovšem nepopírá, že též mnoho věcí náležitě opozičně „přifouknula“.

Dnes máme vládu novou, avšak trend nesrozumitelnosti (nejen) covidových opatření pokračuje. A možná i narůstá. Ukázkovým styčným popletou je především klíčový ministr zdravotnictví pan Vlastimil Válek. Vzpomeňme, jak například na začátku roku jeho ministerstvo oznámilo, že od 3. ledna bude pro české občany (i naočkované) vracející se ze zahraničí platit povinnost PCR testu, a to i ze zelených a oranžových zemí na tzv. mapě cestovatele. Až za nějaký čas se vysvětlilo, že povinné testy budou platit pouze pro cizince, ne pro naše občany vracející se domů a tak to prý ministerstvo od počátku myslelo. Stejně tak když se zeptáte majitelů restaurací nebo kaváren, jak vnímají zlepšení srozumitelnosti a předvídatelnosti opatření, která se na ně neustále valí, tak jen pokrčí rameny a říkají, že si na chaotičnost již zvykli, avšak lepší to moc s novou vládou opravdu není.

Mám za to, že citovaného ministra neomlouvá ani brněnský původ a přízvuk. Prostě když se rozdávaly komunikační dovednosti, tak ministr Válek stál úspěšně frontu na jiné dovednosti. A očividně nebyl z vládní koalice zdaleka sám.

Jaké je z toho poučení?

Nová česká pěti-koaliční vláda, s parlamentní 108 hlavou většinou v zádech, by si měla také dát za prioritní úkol zpřehlednění klíčových právních předpisů, které dopadají na každého. A do první linie patří určitě ty proti-covidové.

Chtěl jsem původně napsat dopadají „na každého občana“, ale přesnější tu je „na každou fyzickou osobu“, jelikož mnohdy dopadají i na cizince. Mám troufalou vizi – čím širší skupina adresátů, tím by právní předpis měl být pro společnost pochopitelnější! Takže nejen snaha o prořezání právního řádu, jak slibovaly především strany koalice, ale především jejich vyšší srozumitelnost. Takový Herr

Normal, jak byl zmíněn v úvodu glosy, by se možná dnes hodil více než šestý místopředseda sněmovny či tři noví (čti další) ministři vlády.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)